

tovine in razne zlatnine, da je oškodoval lastnika za 4000 din. Orožniki so tata hitro prijeli pri Dravogradu. Ukradene predmete so našli na podstrešju neke hiše.

**Smrtnonevarno obdelan z nožem.** Iz Skorbe je bil prepeljan s številnimi zabodljivi in v nezavestnem stanju v bolnišnico v Ptuj 40 letni Matija Miško. Pri orožnikih se je javil 24 letni Jožef Petelinšek, ki je sam priznal, da je on tako nevarno obdelal Miška z nožem, in sicer iz starega sovraštva.

**Dvojni zločin nezakonske matere.** V Črešnjevcih pri Gornji Radgoni je zagrešila 10. marca ob sedmih zjutraj viničarska hči Julijana Jaušovec strašen dvojni zločin. Radi družinskih preprirov je obesila v stanovanju za tram svojega devetletnega sinka Jakoba, nato pa še samo sebe poleg svojega nezakonskega otroka. Grozen zločin je vzbudil po vsej okolici največje ogorčenje.

**Hud pretep med ženskami.** Na Starih Slemencih pri Konjicah se je sprla in stepala Terezija Kocelj z neko Rančigaj. Mimo pretepajočih se žensk je prišla 23 letna hčerka prevžitkarice Marija Pantič iz iste vasi. Ker je hotela Pantičeva od pretepajočih spraviti na varno otroka, je Koceljeva zagrabila sekuro in je udarila z njo omenjeno hčerko prevžitkarice s tako silo po glavi, da so prepeljali udarjeno v celjsko bolnišnico s prebito lobanjo.

**Vlomilski plen 25 jurjev.** V teku enega meseca je bilo v noči dvakrat vlomljeno v hotel »Baumann« v Poljčanah. Tokrat so spretni vlomilci obiskali najprej gostilniške prostore, od tam so pa vdrli v stanovanje. S svinjsko nogo so zmogli železno blagajno, iz katere so sunili gotovine 6000 din in 2000 din, ki so bili last krajevnega šolskega odbora, kateremu je lastnik hotela blagajnik. S tatovi je odromal tudi še ves nakit in cenijo skupno škodo na 25 jurjev.

**Tat, ki ima 17 koles na vesti.** Orožniki so prijeli v Žalcu 23 letnega Marka Hermana, pristojnega v občino Mozirje, a se

je klatil do leta 1936 po Švici. Aretirani in celjskemu sodišču izročeni je priznal, da je v kratkem času ukradel 17 popolnoma novih koles izpred raznih gostiln v Žalcu, Sv. Petru, Polzeli, Slovenj Gradcu, Vojniku in Celju. Ukradena kolesa je prodal nekaterim kmečkim fantom v okolici Slovenj Gradca, nekaj mehanikarjem, štiri pa celo nekemu pomožnemu trgovcu v Zagrebu. Prodaj jih je naravnost za smešno ceno od 100 do 300 din.

**Hrvaška tatinska tolpa na delu pri ljubljanskih trgovcih.** Hrvaška tatinska družba je bila zadnje dni na delu in je okradla nekatere trgovce po Ljubljani. Josipu Petkosigu na Starem trgu so odnesli 20 m raznega blaga v vrednosti 2200 din. Trgovino Lončar-Raško-Stare so okradli na blagu za več tisoč dinarjev. Iz trgovine Jurija Malnerja je zginilo za 500 din blaga. Ko je postalo tej družbi v mestu prevroče, se je preselila nekam v okolico. Vodja tatov je 31 letni mizarjski pomočnik Franjo Toplak iz Čakovca. Spremlja ga 30 letna Ana Šir, doma iz Deseniča v Hrvaškem Zagorju. Omenjenima se rad pridruži Milan Medved iz Severina na Kolpi in pa 29 letni Ivan Nešič iz Kamenice na Hrvaškem.

**Dve tatvini zlatnine v Ljubljani.** Dragu Šijancu v Knafljovi ulici so odnesli tatovi zlato moško uro z verižico v vrednosti din 2500. Gospej Evgeniji Zidarič v Rožni ulici je bilo pokradene zlatnine za 10.000 din.

### Izpred sodišča

**Obsodba radi doslej največje tatvine v Mariboru.** Dne 30. decembra 1937 je ukradla mlada tkalka Elza Bäch s pomočjo in vednostjo svojega prijatelja Ivana Podjavorškega mariborskemu starinarju Puklu v Vetrinjski ulici aktovko z 248.000 din. Sodišče v Mariboru je obsodilo Elzo na tri leta strogega zaporja, Podjavorškega pa na dve leti.

**Krvav družinski prepri pred sodiščem.** 32 letni posestnik Alojz Knuplež in njegov

63 letni tast Franc Svenšek, oba iz Partinje pri Sv. Lenartu, sta se sprla lani 2. julija. V prepri je pobil Knuplež tasta s vilami in ga je tako hudo poškodoval, da je stari umrl na posledicah. Knuplež je bil zadnje dni v Mariboru obsojen na 15 mesecev težke ječe.

**Obsojen radi dvakratnega poskusa umora žene.** Ivan Brenko, 31 letni posestnik s Žigarskega vrha pri Blanci ob Savi, se je poročil leta 1936 s 25 letno posestniško hčerko Jožefo Lončar. Ženo je kmalu po poroki pretental, da mu je izročila še svojo polovico posesti, na kar jo je začel pretepavati in tako grdo ravhati z njo, da je hotela reva z doma v službo. Nečloveški mož je ženo enkrat na travniku sunil v vodnjak in jo nato rešil. Drugič jo je hotel pahiti pod vlak in se mu je komaj iztrgala. Tretjič se je je hotel znebiti na ta način, da jo je vrgel v globok prepad, a je Brenkova obvisela na s travo obraščeni strmini ter se onesvestila s hudimi poškodbami, vendar je ostala pri življenju. Obtoženi Ivan Brenko se je te dni izgovarjal pred celjskimi sodniki, da je bil prisiljen k poroki. Senat ga je obsodil radi dvakratnega poskusa umora lastne žene na šest let ječe.

## Slovenska Krajina

**Martinje.** Občina Gor. Petrovec ima deset krajev, Martinje je izmed vseh krajev najmanjši. V Martinju se največ bori ljudstvo med seboj, to pa zaradi cest. Ko so bile volitve za odbore, je zgornji del Martinja hotel, da bi bila oba odbornika v njihovem okraju, spodnji del je tudi enega zahteval, a zgornji niso dovolili. Odborniki, ki so bili sedaj izvoljeni, se zelo brigajo za vas, oskrbeli so veliko motorno brizgalno, katere do sedaj nismo imeli; poleg brizgalne bomo imeli še lep gasilski dom s kapelico.

## Širite „Slov. gospodarja“!

### Oporoka na razglednici

Neko berlinsko sodišče je moral odločiti o nenavadni oporoki. Pred kratkim je umrl mož, ki je bil poslal svojemu sinu razglednico in na tej razglednici mu je sporočil, da ga postavlja za edinega dediča vsega svojega imetja. Podpisal se je kot »vaš oče«. Sin je to razglednico proglasil za »zadnje voljo svojega očeta in zahteval vso dediščino. Hči, njegova sestra, pa je oporoko v tej obliki osporavala. Sedaj je odločilo sodišče, da je ta oporoka na razglednici venčarje v polnem obsegu veljavna.

### Vojvodski kronski zaklad

Ko je leta 1918 na Nemškem izbruhnila novemberska revolucija, sta vojvoda in vojvodinja Koburška dala svoj kronski zaklad zakopati

Januš Golec:

## Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Podplatnik je bil prvi, kateri je povzdignil glas v nasprotno smer in čisto proč od že obsojene žrtve. Za njim so koj hitro zagnali gromsko ter isto galamo vsi oni, ki so tiščali v rokah iz neznanega jim vzroka podarjene krone.

Stražar, ki si je že oprtaval boben, da bi razbobnal sejmarjem Vindišev greh, se je tako prestrašil pri trenutni spremembi položaja, da mu je padel boben iz rok. Naenkrat se je dvignilo deset in deset gorjač nad glave onih, ki so poprej kričali, da je prokleti Kranjec tat!

Čakovški sleparski potegoni so spregledali, da se bo zdaj pa zdaj vsula toča ljudskega srda nad nje. Spustili so se v beg, kamor je bilo kateremu bolj na roko. Sejmarji so jo ubirali za begunci z dvignjenimi palicami ter vpili vsevprek. V par trenutkih je nastala na sejmišču zmeda, v kateri ni znal nikdo več, kdo je tat, ki zasluži batine.

V občem kričanju, tepežu ter tekanju je bila Podplatniku malenkost, osvoboditi Vindiša ter zginiti

10

iz vrelega kotla ljudske jeze. Rešila sta se srečno do nakupljene živine izven sejmišča. Tamkaj ni še nikdo vedel, kako sta ravno onadva zakrivila nesramen pretep, v katerem je lopal Hrvat po Hrvatu in ne, kakor je bilo namenjeno prvotno, da bo držal Kranjec hrbet hrvaškim batinam.

Brez nadaljnjih težav so odgnali dobro plačano živino preko Drave v štajersko varno zatočišče, kjer je obetala dobiček v pravem denarju.

### Resni opomini — Obljuba poboljšanja — Ponovni padec — V rokah pravice

Vindiš je prejel od obeh tovarišev oster ukor radi najbolj resnih dogodkov na čakovškem sejmu. V kazni za zagrešeno neprevidnost mu je odrekel Podplatnik delež na dobičku pri prodaji hrvaške živine.

Dogodek v Čakovcu je bil za ponarejevalno družbo resen opomin: zadeva bo buknila prej ali slej na dan, če ne bo opustil Vindiš nerazsodnega pijančevanja po javnih lokalih.

Po zasluženju ošteti grešnik je sprevidel, kako nevarni strasti je vdan. Obljubil je, da si bo v bodoče gasil žejo samo za zaklenjenimi vrati svoje sobe.

Vsakemu je znano, koliko so vredne in kako slabo

## Naši rajni

St. Danijel. 27. januarja smo spremili na zadnji poti k venčemu počitku Pečnikovo mater. Bila je najstarejša faranka. Rodila se je dne 30. decembra 1842, poročila se je s Francem Črepinšek, s prvim učiteljem, ki je bil nastavljen od deželne vlade. Prej je namreč učil otroke organist v Toblinovi bajti. Rajna je gospodarila 62 let. Bila je naročena samo na krščanske liste. Imela je tako dober vid, da je še do zadnjega mogla čitati brez oči. Pogreba se je udeležilo veliko število ljudi. Ganihve besede je spregovoril ob grobu v slovo g. župnik Anton Rataj. Naj počiva v miru — žalujočim naše sožalje!

Razvanje pri Mariboru. Umrila je 7. marca zvečer Katarina Lobnik, bivša posestnica. Dosegla je 93 let ter je bila v življenju le zadnja zimo bolana. Pogreb se je vršil v četrtek predpoldne na razvanjskem pokopališču. Rajna je zapustila tri sinove, dve hčeri in veliko število vnukov. Dobra mati naj v miru počiva — žalujočim naše sožalje!

Sv. Peter pri Mariboru. V Ptuj v bolnišnici je umrla v starosti 62 let Terezija Kobula, vinskičarka pri Sv. Petru pri Mariboru. Bila je dvakrat omožena in je umrla po dolgotrajni bolezni. Pogreb se je vršil na ptujsko pokopališče. Blagopokojna trpinca je bila prava krščanska žena, ki je uživala spoštovanje pri sosedih in se je veselila ljubezni sorodnikov. — Draga Treza, svetila ti večna luč — preostalim sorodnikom naše sožalje!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Pri nas je umrl Franc Rajšp v starosti 72 let. Rajni je bil stara slovenska korenina v verskem in gospodarskem oziru. Na sedmimi so darovali za mariborsko bogoslovje 105 din.

Sv. Jurij v Slov. goricah. Umrila je na Vardi pri Tršavcu služkinja Liza Knezar, ki je 32 let zvesto in marljivo služila pri isti hiši, kjer je bila tako rekoč desna roka gospodinj. Rajna je bila od zgodnje mladosti vneta Marijina družbenica, zraven tega je pa delovala tudi v vseh cerkvenih bratovščinah in društvih. Njeno

priljubljenost je pokazal pogreb. Kljub mrazu se je zbrala velika množica ljudi, da jo spremi na zadnji poti. Na domu so ji tudi zapeli v slovo. Naj ji sveti večna luč!

Središče ob Dravi. V nedeljo, 6. marca, popoldne smo pokopali v 70. letu starosti Marijo Zidarič, posestnico iz Središča. Bila je vzorna žena in skrbna mati, ki ji je kruta jetika prera-

no pobrala moža in v cvetu mladosti tri sine in tri hčerke. Bogu vdano je prenašala to bol. Pokojnica je bila dolgo let naročnica »Slov. gospodarja« kakor tudi drugih katoliških listov. Njeni otroci so bili vsi požrtvovalni delavci katoliških organizacij, katere je tudi pokojnica visoko cenila in podpirala. Bog daj dobri mamici večni mir — žalujočim pa naše sožalje!

## Društvene vesti

Prosvetna društva, katerim smo poslali prošnje za prispevke, prosimo, naj čimprej nakažejo nabrani znesek. — »Slovenska straža« v Mariboru.

Študenti pri Mariboru. V nedeljo, 13. marca, je bilo popoldne v našem Prosvetnem društvu predavanje. Govoril je predsednik Prosvetne zveze g. dr. Hohnjec o predmetu: Naloge naše prosvete z ozirom na vprašanja življenja.

Sv. Peter pri Mariboru. Na praznik sv. Jožefa priredi fantovski odsek po večernicah prvo akademijo. Ob pol sedmih zvečer bo akademijo ponovil. Pridite!

Hoče. Fantovski odsek in dekliški krožek v Hočah pri Mariboru priredita za svoj praznik na Jožefovo, 19. marca, v Slomšekovem domu veliko telovadno akademijo. Začetek ob treh popoldne in ob sedmih zvečer. Vabi odbor.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Na Jožefovo, na praznik katoliške mladine, priredita fantovski odsek in dekliški krožek v Narodnem domu ob 16 telovadno akademijo s pestrim sporedom, ki obsega 14 krasnih točk. Pridi tudi govornik iz Maribora. Pridite!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Praznik sv. Jožefa je naš fantovski praznik. Zato ga bomo, kakor lani, tudi letos obhajali slovesno. Da se bomo versko poglobili in moralno dvignili naše duše, bomo imeli tridnevne duhovne vaje. V soboto, na praznik sv. Jožefa, bo slovesna sv. maša ob šestih. Med sv. mašo obljube in skupno sv. obhajilo. Ob treh popoldne bo v samostanski dvorani svečana fantovska akademija. Med devetimi zanimivimi točkami bomo igrali tudi dramo »Križ in sovjetska zvezda«.

Središče ob Dravi. Fantovski odsek priredi na Jožefovo v Društvenem domu telovadno akademijo, na kateri bodo naši fantje, mladi in naraščalniki ter članice dekliškega krožka in mladenske pokazale uspeh svojega zimskega truda in dela. Začetek ob pol osmih zvečer.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Na praznik sv. Jožefa bo v Društvenem domu ob 15 akademija z zelo pestrim sporedom, katero priredijo člani in članice naših organizacij. Na sporedu so telovadne točke, govor in zelo lepa igra iz današnjih dni: »Prodane žrtve«. Pridite!

Vojnik pri Celju. »Igra o izgubljenem sinu«, ki smo jo igrali prejšnjo nedeljo, je bila odlično obiskana in izvedena. Učinkovala je nova scenarija in še prav posebno električni napisi, ki so se prikazovali pri vsakem dejanju in kazali na duhovni smisel igre. Ljudje so bili z igro in igranjem zelo zadovoljni, kakor še z nobeno v tej sezoni. — Na Jožefovo ima naša kmečka mladina svoj praznik. Priredila bo veliko kmečkodelavsko proslavo. Bogat spored bo izvajalo okoli 70 ljudi. Posebno prirčen bo nastop malih harmonikarjev. Vse bo presenetila tudi »Vojniška ohceta«, v kateri bodo prikazani naši ženitovanjski običaji, kakor še sedaj živijo med našimi kmečkimi ljudmi. Ta dan ne sme nikdo ostati doma! Na Jožefovo gremo vsi na kmečko proslavo, da pokažemo svojo moč!

St. Jur ob juž. žel. Prosvetno društvo uprizoni na večer pred Jožefovim in na Jožefovo v dvorani Katoliškega doma prelepo Meškovo igro: »Pri Hrastovih«. Vabimo vse prijatelje, da s svojim posetom bodrite delo naših fantov-uprizoniteljev!

držijo obljube in dobri sklepi pijančkov. Nakup in prodaja hrvaške živine sta se obnesla parkrat sijajno. Družba je že razpolagala z lepimi vsotami pravega denarja, ko je pahnila nenadoma Vindiševa pijanost vse pod ključ in jih privedla na sodišče.

Nekaj časa ga je pijanček res luckal bolj sam zase in je bil na pomoč s potvarjanjem živinskih potnih listov. Kakor hitro je začutil dovolj cvenka in denarnega papirja pri sebi, se je napotil z raznimi izgovori iz Ormoža v Ptuj. V ptujskem mestu je bilo prav za prav njegovo bolj stalno bivališče. Na njegovem stanju je bila celo podružnica začasno mirujoče ponarejevalnice.

Bolj sam in brez resne tovaršije je zaklatil Vindiš med staro ter sebe vredno kompanijo, ki je popivala po raznih oštarijah in ptujskih beznicah. Udajal se je pijači, plačeval za druge, kvartal in se prepiral s soigralci.

Nekoč je prišlo pri kartah do prerekanja. Iz tega se je izcimil pretep. Vindiš je moral kot povzročitelj dejanskega spopada v luknjo. Po aretaciji so ga na policiji slekli ter preiskali. Osumljen je bil tatvine, da je komu izmaknil denar, ker je že nekaj dni po krčmah brezmiselno in nekako obupno razmetaval kovance in bankovce. Iz Vindiševih žepov niso niz-

tresli nič kaj tatinski krivdi podvrženega. Ko so mu pa potegnili z nog čevlje, je padlo iz njih nekaj čez pol preganjenih stotakov, o katerih prijeti ni hotel priznati, od koga in za kaj jih je prejel.

Vindiša so pridržali v zaporu. Njegovo sobo so premetali in odkrili čisto nov zločin, kakršnega bi ne bil obdolžil pijančka nikdo.

Z bliskavico se je razletelo po mestu: pri alkoholu udanem škricu so staknili urejeno ponarejevalnico, iz katere so frčali v promet izredno posrečeno potvorjeni stokronski bankovci.

Že koj prva zaslišanja zaprtega Vindiša so pokazala z vso sigurnostjo sled, da ni bil sam. Stalno pijani je bil tudi nezmožen, da bi se ukvarjal sam s potvarjanjem denarja. Pozvedovanja za sokrivci so vodila do njegove pajdašije: Jožeta Potočnik in Konrada Podplatnik. Pri Podplatniku so zasledili žandarji in zaplenili drugo polovico ponarejevalnice ter glavno zalogo potvorjenih stotakov.

Prvotno spretno organizirana ponarejevalna družba se je vicala precej mesecev v preiskovalnem zaporu. Tudi tokrat so zadele poizvedbe po Hrvaškem na gluha ušesa.

(Dalje sledi)

na vrtu svojega gradu. Ko je bilo zopet vse mirno, sta dala zaklad odkopati. Pri tem pa sta ugotovila, da manjka ovratna verižica vojvodinje. Verižica je bila bogato okrašena z briljanti. Meseca aprila 1937 pa je delavec Oton Kühnel našel v starem otroškem vozičku, ki je stal v zapuščenih baraki, tisto verižico. Skupaj s svojima bratoma je iz verižice izluščil dva kamna ter ju nesel na prodaj nekemu draguljarju. Ta je obvestil policijo, nakar so bili vsi trije bratje aretirani. Ker so najdbo tako velikega premoženja skrivali ter se je hotel polastiti, so bili sedaj vsi trije bratje obsojeni vsak po pet tednov zavora. Pojasnjevanje pa še ni, kako je tista dragocena ovratnica prišla v otroški voziček.